

Mimarlıkta Eleştirel Okumalar 10: Üniversite Öğrencileri Metin Yarışması 2024

“Buraya bir istem giriniz”: Mimari bir imkan olarak komut satırı

Jüri Raporu

Jüri başkanı Can Uzun, jüri üyeleri Ahmet Turan Köksal, Aktan Acar, Betül Toy, Ebrar Eke ve raportör Ebru Aykan’ dan oluşan jüri, yarışma metinlerinin değerlendirilmesi için farklı zamanlarda üç ayrı oturumda toplanmıştır. Bu oturumlarda yarışmaya katılan 45 metin formata uygunluk, içeriğe uygunluk, konuyu ele alış, dil bilgisi kurallarına uygunluk, ifade becerisi ve yetkinliği, içerik-kullanılan dil ilişkisi, metnin farklı araçlarla zenginleştirilmesi gibi çeşitli başlıklar üzerinden değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda yarışmanın eleme grubu ve ödül grubu seçimleri yapılmıştır. Tamamlanan üç eleme turundan sonra ödül grubu belirlenmiştir.

1. Eleme Turu

Birinci eleme turunda metinler içeriğe uygunluk, dil bilgisi kurallarına uygunluk, ifade becerisi, konuyu ele alış noktaları üzerinden incelenmiştir. Şartnamedeki kelime sayısı aralığının büyük farklarla dışında kalmaları nedeniyle değerlendirme dışı bırakılmışlardır. Bu durumda;

- **1, 18, 40** numaralı metinler kural dışı bulunmuş ve birinci eleme turunda oy birliği ile değerlendirme dışı bırakılmıştır.
- **2, 7, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 23, 26, 27, 28, 33, 34, 37, 38, 39, 42** numaralı metinler birinci eleme turunda oy birliği ile elenmiştir.
- **3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 41, 43, 44, 45** numaralı toplam 24 metnin bir üst tura geçmesine karar verilmiştir.

2. Eleme Turu

İkinci eleme turunda jüri üyeleri metinleri tartışma derinliği, kaynakça kullanımı, kesin yargı barındıran ifadelerin geçerliliği, ifade/anlatım gücü konularında değerlendirmiştir.

- **11, 13, 24, 31, 32** numaralı metinler oy birliği ile; **3, 15, 17, 29, 30, 35, 41, 43, 44, 45** numaralı metinler oy çokluğu ile elenmiştir.
- **4, 5, 6, 9, 19, 21, 22, 25, 36** numaralı toplam 9 metnin bir üst tura geçmesi kararlaştırılmıştır.

3. Eleme Turu

Üçüncü eleme turunda metinlerin ifade/anlatım biçimleri, yargıların geçerliliği, ulaşılan sonucun metnin ele aldığı konu ile ilişkisi, metnin içeriği ve sonucu ile birlikte yarışmanın ana temasına olan katkısı değerlendirilmiştir.

- 4, 9, 25 numaralı metinler oy çokluğu ile elenmiştir.
- 6 numaralı projenin oy birliğiyle; 5, 19, 21, 22, 36 numaralı projelerin oy çokluğuyla ödül grubuna dahil edilmesine karar verilmiştir.

Ödül Grubu Değerlendirmesi

Üçüncü eleme turu sonrasında ödül grubunda toplam 6 adet metnin değerlendirme çalışmasına başlanmıştır. Bu duruma göre;

Eşdeğer Mansiyon Ödülü - 5 sıra numaralı metin (oy birliği)

Eşdeğer Mansiyon Ödülü - 22 sıra numaralı metin (4/1 oy çokluğuyla, Karşı Oy: B.T.)

Eşdeğer Mansiyon Ödülü - 36 sıra numaralı metin (4/1 oy çokluğuyla, Karşı Oy: B.T.)

1. Ödül - 6 sıra numaralı metin (oy birliğiyle)
2. Ödül - 21 sıra numaralı metin (4/1 oy çokluğuyla, Karşı Oy: B.T.)
3. Ödül 19 sıra numaralı metin (4/1 oy çokluğuyla, Karşı Oy: B.T.)

5 Sıra Numaralı Metin

Yapılan değerlendirmeler sonucunda 5 numaralı katılımcı jüri tarafından eşdeğer mansiyon ödülü için seçilmiştir. Katılımcı ele aldığı konuya oldukça kişisel bir açıdan yaklaşmış olsa da, metnin etkili bir literatür kullanımı ile verimli bir tartışma ortaya koyduğu değerlendirilmiştir. Buna rağmen kurulan kent-metin ilişkisi zayıf bulunmuştur. Bu çerçevede değerlendirilen metin eşdeğer mansiyon ödülüne layık görülmemiştir.

22 Sıra Numaralı Metin

Yapılan tartışmalar sonucunda 22 numaralı katılımcı jüri tarafından eşdeğer mansiyon ödülü için seçilmiştir. Metin dil ile iktidar arasındaki ilişki üzerinden yapay zekayı, panoptikon, tekno-kahraman kavramları ile açıklamıştır. Bu yönüyle metin özgün bir değere sahip bulunmuştur. Ancak metnin mimarlık ile kurduğu ilişkinin daha güçlü kurulması gerektiği belirtilmiştir. Bir diğer yandan sonuç bölümündeki öngörülerin daha derin bir tartışma çerçevesinde de ele alınabileceği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede değerlendirilen metin eşdeğer mansiyon ödülüne layık görülmemiştir.

36 Sıra Numaralı Metin

Yapılan görüşmeler sonucunda **36** numaralı katılımcı jüri tarafından eşdeğer mansiyon ödülü için seçilmiştir. Jüri, metnin etkili bir tartışmaya sahip olduğunu ifade etmiştir. Akademik dil ve referansların metnin derinliğini olumlu etkilediği belirtilmiştir. Buna rağmen metnin sonucu tartışılmış ve metnin genelinin aksine olumsuz değerlendirilmiştir. Bu çerçevede tartışılan metin eşdeğer mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

6 Sıra Numaralı Metin

Yapılan değerlendirmeler sonucunda **6** numaralı metin jüri tarafından oy birliği ile birinci seçilmiştir. Yarışmacı, tüm elemeleri oy birliği ile geçmiş ve metnin ödül grubunda olacağı görüşmelerin başından itibaren ifade edilmiştir. Metin kurgusu olumlu değerlendirilmiş; metindeki tanımlamalar, açıklamalar ve felsefi derinlik heyecan verici bulunmuştur. Kullanılan grafik ifadeler ve metindeki dinamik düzen ikna edici ve açıklayıcı görülmüştür. Metnin başlığı da olan "Su kelimesinin kimseyi ıslatmaması" bir kelimenin alt anlam açısından, "istem"i oluşturan güçlü temel bağlayıcılarından biri olabildiği ve yapay zekadan isteneni belirtirken, nasıl farklı açılımlara sahip olunabildiğini göstermesi açısından değerli bulunmuştur. Katılımcı 1. ödüle layık görülmüştür.

21 Sıra Numaralı Metin

Yapılan değerlendirmeler ve görüşmeler sonucunda **21** numaralı metin jüri tarafından oy çokluğu ile ikinci seçilmiştir. Metnin dil modelleri kullanarak sunduğu yapay zeka perspektifi jüri tarafından olumlu bulunmuştur. Farklı diller kullanılarak yaratılan örneklerin temayı açıklamada başarılı bulunduğu ifade edilmiştir. Bu örneklerin mimarlık-yapay zeka ilişkisinin tartışılmasında değerli olduğu belirtilmiştir. Buna rağmen metnin sonucunun metnin genelinden daha zayıf kaldığı değerlendirilmiştir. Katılımcı 2. ödüle layık görülmüştür.

19 Sıra Numaralı Metin

Yapılan değerlendirmeler ve görüşmeler sonucunda **19** numaralı metin jüri tarafından oy çokluğu ile üçüncü seçilmiştir. Katılımcının yarışmaya ve konsepte özgün bir katkı sunduğu ve metnin yarışmanın aradığı niteliklere sahip olduğu belirtilmiştir. Katılımcının konuya yaklaşımı olumlu bulunmuş; yaklaşımının iyi kurgulanmış ve ifade edilmiş olduğu değerlendirilmiştir. Ancak metnin ürettiği yapay zeka tartışmasının yeterince derinleşmediği görülmüştür. Değerlendirmeler sonucunda katılımcı 3. ödüle layık görülmüştür.

Değerlendirmelerin tamamlanmasının ardından kimlik bilgileri listelenmiştir.

Katılımcı Numarası	Katılımcı Kimlik Bilgileri	Katılımcı Eğitim Bilgileri
1	Aleyna Kaya	Gebze Teknik Üniversitesi / Mimarlık
2	Ayşe Peker	Mimar Sinan GSÜ / Mimarlık
3	Başak Naz Demirtaş	Yıldız Teknik Üniversitesi / Mimarlık
4	Berfin Topçu	İTÜ/ Mimarlık
5	Berk Bulut	ODTÜ / Mimarlık
6	Can Kayaaslan	ODTÜ / Mimarlık
7	Caner Ceylan	Dokuz Eylül Üniversitesi / Mimarlık
8	Caner Güler	İstanbul Sağlık ve Sosyal Bilimler M. Yüksekokulu / İç Mekan Tasarımı
9	Cansu Gözel	İstanbul Üniversitesi / Mimarlık
10	Cemal Can Karakurt	Dokuz Eylül Üniversitesi / Mimarlık
11	Ceren Yüger	Bahçeşehir Üniversitesi / Mimarlık
12	Deniz Sancak	Başkent Üniversitesi / Mimarlık
13	Ece Eroğlu	Karadeniz Teknik Üniversitesi / Mimarlık
14	Eda Irmak Dülger	Başkent Üniversitesi / Mimarlık
15	Elif Avcı	Süleyman Demirel Üniversitesi / Mimarlık
16	Elif Nur Asoğlu	Harran Üniversitesi / Mimarlık
17	Eylül Temizkan	ODTÜ / Mimarlık
18	Fırat Sir	İTÜ / Mimarlık
19	Hüseyin Çimen	Selçuk Üniversitesi / İç Mimarlık
20	İlayda Yılmaz	Kocaeli Üniversitesi / Mimarlık
21	İrem Aleyna Sarısoy	İTÜ / Peyzaj Mimarlığı
22	Melik Serkan Eker	Dokuz Eylül Üniversitesi / Mimarlık
23	Melisa Bade Çiçek	İstanbul Ticaret Üniversitesi / Mimarlık
24	Mert Can Sucu	Karadeniz Teknik Üniversitesi / İç Mimarlık
25	Merve Altuntaş	ODTÜ / Mimarlık

26	Muhammed İnan	Yıldız Teknik Üniversitesi / Mimarlık
27	Yusuf Oğur	İzmir Demokrasi Üniversitesi / Mimarlık
28	Osman Kılınç-Arife Kılınç	Trakya Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı
29	Özlem Kaya	İTÜ / Mimarlık
30	Perisu Meriç	Özyeğin Üniversitesi / Mimarlık
31	Rozerin Sarı	İskenderun Teknik Üniversitesi / Mimarlık
32	Selen Balkan-Ebrar Yılmaz-Gizem Tokgöz	İzmir Demokrasi Üniversitesi / Mimarlık
33	Selin Yılmaz	İzzet Baysal Üniversitesi / Mimarlık
34	Sercan Deniz	TOBB ETÜ / Mimarlık
35	Serra Şan	Özyeğin Üniversitesi / Mimarlık
36	Sertaç Erbilgin	Yaşar Üniversitesi / Mimarlık
37	Seyna Karasakal	Yıldız Teknik Üniversitesi / Mimarlık
38	Su Özel	Çankaya Üniversitesi / Mimarlık
39	Şeyma Bıyık	Mimar Sinan GSÜ / Mimarlık
40	Şilan Aydemir	Artuklu Üniversitesi / Mimarlık
41	Şükrü Köse-Helin Gündem	Trakya Üniversitesi / Mimarlık
42	Vedaat Bartık	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi / Mimarlık
43	Yusuf Emre Yanık	Özyeğin Üniversitesi / Mimarlık
44	Zeynelhan Sipahi	Abdullah Gül Üniversitesi / Mimarlık
45	Zeynep Beyza Gergin	Özyeğin Üniversitesi / İç Mimarlık

Jüri üyeleri

Can Uzun

Ahmet Turan Köksal

Aktan Acar

Betül Toy

Ebrar Eke